

ผลการประชุม APEC Finance Ministers' Meeting 2017 ครั้งที่ ๒๔

รวบรวมข้อมูลโดย ส่วนความร่วมมือภูมิภาคและพหุภาคี
สำนักนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

การประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเอเปค (APEC Finance Ministers' Meeting: APEC FMM) ครั้งที่ ๒๔ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ ณ เมืองฮอยอัน สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม โดยมี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (นาย Dinh Tien Dung) เป็นประธาน พร้อมกับผู้แทนระดับสูงจากสมาชิกเอเปค ๒๑ เขตเศรษฐกิจ และองค์กรระหว่างประเทศ ซึ่งประกอบด้วยองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organisation for Economic Co-operation and Development: OECD) กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund: IMF) กลุ่มธนาคารโลก (World Bank Group: WBG) และธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank: ADB) โดยการประชุมในปีนี้มีแนวคิดหลัก (Theme) ของการประชุมคือ การเสริมสร้างพลวัตใหม่และการสร้างอนาคตร่วมกัน (Creating New Dynamism, Fostering Shared Future) โดยมีสาระการประชุมที่สำคัญ ดังนี้

๑. สถานการณ์เศรษฐกิจโลกและภูมิภาค

ที่ประชุมเห็นว่าเศรษฐกิจโลกในระยะสั้นมีแนวโน้มฟื้นตัวตามการปรับตัวดีขึ้นของเศรษฐกิจกลุ่มตลาดเกิดใหม่ (Emerging Markets) และเขตเศรษฐกิจที่พัฒนาแล้ว (Advanced Economies) อย่างไรก็ตาม สำหรับระยะปานกลาง เศรษฐกิจโลกยังคงเผชิญความท้าทายต่าง ๆ อาทิ ภาวะตลาดเงินที่ตึงตัวมากขึ้น การชะลอตัวในภาคการผลิต ความเสี่ยงจากประเด็นทางการเมือง (Geopolitical Risks) เป็นต้น ทั้งนี้ ภูมิภาคเอเปคยังคงมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจโลก โดย ADB และ APEC Policy Support Unit คาดว่า เศรษฐกิจของภูมิภาคเอเปค ในปี ๒๕๖๐ จะขยายตัวร้อยละ ๓.๔ - ๓.๘ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าที่ขยายตัวเพียงร้อยละ ๒.๙ เนื่องจากการขยายตัวของการบริโภคภายในประเทศเป็นสำคัญ โดยที่ประชุมสนับสนุนให้สมาชิกเอเปคจะต้องร่วมมือกันในการดำเนินนโยบายต่าง ๆ ในภาคการคลัง การเงิน และการปฏิรูปโครงสร้าง เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจในระยะปานกลางและสนับสนุนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างมั่นคงและทั่วถึง

๒. การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเซบู

ที่ประชุมสนับสนุนให้สมาชิกเอเปคดำเนินการตามแผนกลยุทธ์การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเซบู (Strategy for Implementation of Cebu Action Plan) อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสมาชิกเอเปคสามารถเลือกดำเนินการตามแผนกลยุทธ์ดังกล่าวได้ตามความสมัครใจ (Voluntary Basis) ให้เหมาะสมกับบริบทภายในของแต่ละเขตเศรษฐกิจ โดยไม่มีข้อผูกพันทางกฎหมาย ทั้งนี้ ที่ประชุมขอให้องค์การระหว่างประเทศและกรอบ

ความร่วมมือย่อยต่าง ๆ ภายใต้เอเปค (APEC sub-fora) ให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิคเพื่อสนับสนุนให้การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเชิงบูรณาการของสมาชิกเอเปคมีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ยิ่งขึ้น

๓. ในการประชุม APEC FMM ครั้งนี้ ที่ประชุมได้หารือใน ๔ ประเด็นหลัก ประกอบด้วย

๓.๑) การลงทุนระยะยาวในโครงสร้างพื้นฐาน (Long - term Investment in Infrastructure) เนื่องจากเห็นว่าการมีโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพและเพียงพอจะช่วยสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน และเห็นว่าบทบาทการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานผ่านการดำเนินโครงการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน (Public Private Partnership: PPP) เป็นสิ่งจำเป็นจึงต้องมีการดำเนินการจัดสรรความเสี่ยงระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนให้เหมาะสม มีการนำเครื่องมือในการลดความเสี่ยงมาประยุกต์ใช้ เพื่อสร้างแรงจูงใจแก่ภาคเอกชนในการเข้าร่วมลงทุน นอกจากนี้ สมาชิกเอเปคยินดีที่จะร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศต่าง ๆ ในการศึกษาถึงแนวปฏิบัติที่ดี เพื่อยกระดับการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพในภูมิภาคเอเปค

๓.๒) การป้องกันการกัดกร่อนฐานภาษีและการโยกย้ายกำไรไปต่างประเทศ (Base Erosion and Profit Shifting : BEPS) โดยเห็นว่าการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวทางเกี่ยวกับการพัฒนานโยบายภาษี และการยกเว้นกฎหมายเพื่อรับมือกับปัญหาการหลีกเลี่ยงภาษีระหว่างประเทศโดยเฉพาะ BEPS มีความจำเป็น นอกจากนี้ สมาชิกเอเปคยินดีที่จะร่วมมือกันในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับ Inclusive Framework ซึ่งเป็นกลไกในการนำมาตรฐานขั้นต่ำ (Minimum Standards) ของแผนปฏิบัติการภายใต้ BEPS มาประยุกต์ใช้อย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน และสมาชิกเอเปคจะผลักดันความร่วมมือในประเด็นนี้อย่างต่อเนื่องในปี ๒๕๖๑ พร้อมทั้งยินดีที่องค์กรระหว่างประเทศต่าง ๆ จะให้การสนับสนุนสมาชิกเอเปคในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ BEPS

๓.๓) การบริหารความเสี่ยงและการประกันภัยเพื่อรองรับความเสี่ยงจากภัยพิบัติ (Disaster Risk Financing and Insurance) โดยการพัฒนาด้านกฎหมายและสถาบันการประกันภัยซึ่งมีความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงจากภัยพิบัติและการจัดการกับภาระผูกพันของรัฐบาล (Contingent Liabilities) ต่อการรองรับภัยพิบัติทางธรรมชาติ รวมถึงการจัดทำฐานข้อมูลความเสี่ยงทางภัยพิบัติ เพื่อที่จะได้ประเมินความเสี่ยงที่จะเกิดภัยพิบัติในอนาคตและจัดเตรียมกลไกทางการเงินเพื่อรองรับผลกระทบจากภัยพิบัติดังกล่าว พร้อมทั้งยินดีที่องค์กรระหว่างประเทศต่าง ๆ ให้ความสำคัญในเรื่องนี้และได้ร่วมกับสมาชิกเอเปคศึกษาถึงแนวทางที่เหมาะสมเพื่อลดความเสียหายที่เกิดขึ้นจากภัยพิบัติ

๓.๔) การเข้าถึงบริการทางการเงิน (Financial Inclusion) โดยสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือระหว่างสมาชิกเอเปคและองค์กรระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาการบริการทางการเงินอย่างยั่งยืนและทั่วถึงในภูมิภาค โดยเฉพาะการสนับสนุนการเข้าถึงบริการทางการเงินในภาคเกษตรกรรมและชนบท อาทิ การสร้างสภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงบริการทางการเงินของทั้งประชาชนและภาคธุรกิจ การพัฒนาระบบการชำระเงินดิจิทัล การส่งเสริมการให้ความรู้ทางการเงิน เป็นต้น เพื่อยกระดับการให้บริการทางการเงินอย่างทั่วถึง ซึ่งเป็นปัจจัยสนับสนุนในการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน และลดความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้

นอกจากนี้ ที่ประชุมยังได้หารือในประเด็นอื่น ๆ เช่น ความคืบหน้าของโครงการจัดการกองทุนภูมิภาคเอเชียข้ามพรมแดน (Asia Region Funds Passport) เพื่ออำนวยความสะดวกการเสนอขายหน่วยลงทุนของกองทุนรวมระหว่างเขตเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย การสนับสนุนความร่วมมือระหว่างการประชุมเจ้าหน้าที่

อาวุโสกระทรวงการคลังเอเปค (APEC SFOM) และคณะกรรมการเศรษฐกิจเอเปค (APEC Economic Committee) ในการร่วมกันจัดทำรายงานนโยบายเศรษฐกิจเอเปคประจำปี ๒๕๖๑ (APEC Economic Policy Report 2018) ภายใต้หัวข้อ “การปฏิรูปเชิงโครงสร้างและโครงสร้างพื้นฐาน (Structural Reforms and Infrastructure)” เป็นต้น

๔. การประชุม ABAC’s Executive Dialogues with APEC Finance Ministers เป็นการประชุมระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเอเปค ผู้แทนระดับสูงจากสภาที่ปรึกษาทางธุรกิจเอเปค (APEC Business Advisory Council: ABAC) และผู้บริหารจากภาคเอกชน เพื่อหารือในประเด็นการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งที่ประชุมสนับสนุนให้เพิ่มระดับการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานของภูมิภาคเอเปคผ่านการร่วมลงทุนของภาคเอกชน (PPP) พร้อมทั้งพัฒนากฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ เพื่อรองรับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ รวมถึงสนับสนุนการใช้จ่ายเงินสกุลท้องถิ่นในการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานในภูมิภาค นอกจากนี้ ที่ประชุมได้เน้นย้ำบทบาทที่สำคัญของเทคโนโลยีทางการเงิน (FinTech) เพื่อให้การเข้าถึงบริการทางการเงินเป็นไปอย่างทั่วถึงและมีเสถียรภาพมากขึ้น โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคล

๕. การประชุมหารือทวิภาคีกับหัวหน้าคณะผู้แทนจากเขตเศรษฐกิจต่าง ๆ ในเอเปค

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้มีการหารือทวิภาคีกับนาย Paul Chan Mo-Po รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังของเขตบริหารพิเศษฮ่องกง นาย David R. Malpass ปลัดกระทรวงการคลังด้านกิจการระหว่างประเทศ (Under Secretary for International Affairs) ของสหรัฐอเมริกา และนาย Scott Morrison รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังของออสเตรเลีย โดยได้แลกเปลี่ยนความเห็นและมุมมองต่อสถานการณ์เศรษฐกิจระหว่างกัน ส่วนใหญ่แสดงความชื่นชมและยินดีที่ประเทศไทยมีสถานการณ์ทางเศรษฐกิจดีขึ้นในช่วงที่ผ่านมา โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้ชี้แจงว่า เศรษฐกิจไทยขยายตัวดีขึ้นในช่วง ๒ ปีที่ผ่านมา แต่ยังคงฟื้นตัวไม่เต็มที่ตามที่คาดหวัง ทั้งนี้ รัฐบาลมีนโยบายเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศทั้งในด้านการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานและการปรับปรุงกฎระเบียบภายในประเทศ เพื่อยกระดับการเติบโตของเศรษฐกิจไทยในระยะยาวต่อไป

๖. การประชุม APEC FMM ครั้งที่ ๒๕ จะจัดขึ้นในเดือนตุลาคม ๒๕๖๑ ณ ประเทศปาปัวนิวกินี